

ring med Flere, der ønske og ere isærd med paa en praktisk Maade at uddanne sig til denne Virksomhed, men det har været en almindelig Klage fra deres Side, at Examen var saa overordentlig vanskelig for dem, fordi der ikke var Leilighed til at faae den tilbørlige Underviisning, idet det vilde være altfor kosteligt, naar de skulde skaffe sig den fornødne theoretiske Underviisning igjennem privat engagerede Lærere, hvilket krævede et længere Op- hold i Kjøbenhavn, hvorved de drages bort fra deres praktiske Uddannelse og hvor selve Underviisningen var langt kostbarere for dem. Jeg troer derfor, at man maa være Regjeringen takkyldig for, at den i Særdeleshed nu, da Landinspecteurs og Landmaalerexaminerne ere blevne omdannede og omsformede, ogsaa har sin Opmærksomhed henvendt paa at skaffe en tilstrækkelig Underviisning tilstede, som ikke bliver altfor kostbar for de unge Mænd, der søge at uddanne sig til denne Vei, og som i Almindelighed ere Mænd, der ikke ere i Besiddelse af nogen stor Formue, men derimod nærmest ere henviste til at uddanne sig til Landmand. Jeg kan derfor ikke andet end anbefale Forslaget til Forsamlingen.

Eschering: For det Første bortviser jeg enhver Tante om, at jeg skulde have indblandet nogen personlig Betragtning i denne Side af Sagen; det er Regjeringen, som skal vælge den Mand, der skal besætte en saadan Post, men det er os, som skulle vide, om den Post, der skal oprettes, staaer i Forbindelse med en Plan, der lover et heldigt Udbytte for det, der skal skee, og i det Hele hænger sammen med den Maade, hvorpaa vi bevilge Midler til lignende Formaal. Nu har den sidste ærede Taler sagt, at en Grund, hvorfors han anbefalede Forslaget, var, at for de unge Mennesker, som vilde betrede denne Livsbane, vilde Underviisningen blive for kostbar, naar Staten ikke gav den endeel af Underviisningen fri. Det kan ogsaa enhver Skrædder og enhver Skomager sige, men skulle vi, hvergang een eller anden Haandtering kommer og siger: jeg trænger til at faae min Underviisning for billigere Kjøb, være forpligtede til at oprette Lærestole, medens der, og det have vi om-

handlet for ganske nylig, gives betydelige Midler til at skaffe Underviisning i det Hele taget? Skulde der kræves saadan speciel Underviisning, det være sig for Landmaalere, Skomagere eller Skræddere, saa lad Universitetet og den polytechniske Lærestanstalt, hvor der er Midler, skaffe den tilveie, saa beviser det, at vi for Diebstykket mere trænge til den Art Underviisning end til den anden. Det er en ny Vei, vi her betrede, som forøger de Midler, der i det Hele gives til Underviisningen i et Land, hvor der allerede gives overordentlig meget dertil, og efter min Mening for en stor Deel paa en gal Maade. Det er derfor, vi maae flemme det indenfor de Grændser, hvor vi kunne finde Midlerne, dersom der trænges dertil, saa vil der ikke være nogen Modstand.

Jeg skal nu vende mig til, hvad den første ærede Taler omtalte. Han sagde, at det, hvori der isærdeleshed skal undervises, det er Udførelsesforretninger, men den Underviisning indeholder en saadan Mængde specielle, særlige Betragtninger, at den, om jeg forstod den ærede Taler ret, ikke let kan gøres til Gjenstand for den almindelige Underviisning, altsaa aldeles ikke til Gjenstand for Underviisning ved en Lærestol; det er altsaa en Manuduceren for enkelte Personer, vi her skulle betale, for at Manuducationen enten kan blive fri eller leet. Men det er ikke Hensigten med Lærestole; der kan fornøstigtvis kun oprettes Lærestole i Fag, hvor Grundtanken af det, som skal doceres ved Lærestolen, kan samles i almindelige Principer og paa den Maade blive Gjenstand for Underviisning, for Forelæsninger. Naar det derimod gælder om at vise Folk ind paa særlige Vei, hvor enhver Oplosning af Problemet, af Spørgsmaalet skal faa at sige have sin egen Regel, og hver Regel meget mere findes ved den enkelte Persons Heltidgighed, end den kan gives ved en almindelig Betragtning af Forholdene, der er det ikke passende at oprette en Lærestol. Nu har det ærede Medlem ved Siden deraf sagt, at en heel Deel af de Gjenstande, som komme under denne Posts Omraade, vilde være Examen-gjenstande, og saadanne Examen-gjenstande, som krævede stor Forberedelse af den Paa-gældende, men det er jo ganske vist, at